Elfd jaer. Nr 149. Dingsdag, 13 December 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle tuezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is betaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel . . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditien.

TONGEREN, DEN 13 DECEMBER.

Aen de lezers van den *Postryder*.

De buitengewoone byval welken de *Postryder* vooral gedurende het afloopend jaer in alle gedeelten der provincie gevonden heeft, het altyd aengroeijend getal onzer inteekenaers, de uitgestrekte plaets welke wy gedwongen zyn aen de aenkondigingen te verleenen, in een woord de welwillendheid met dewelke het publiek de strekkingen van den *Postryder* ondersteunt, heeft ons den pligt opgelegd van alle zorgen aen te wenden om ons blad onder alle opzichten groote verbeteringen te doen ondergaen.

Te beginnen met de aenstaende maend january zullen wy dus, *zonder verhooging van prys*, het formaet van den *Postryder* aenzienlyk vergrooten. Deze vergrooting zal ons toelaten van ons breedvoeriger bezig te houden met de belangens van den landbouw en met binnen en buitenlandsche aengelegenheden welke wy thans te dikwyls moeten verwaerloozen. Ook hebben wy maetregelen genomen om altyd op het spoedigste alle nieuwstydingen te kunnen aenkondigen, de pryzen der granen met de grootste snelheid en nauwkeurigheid op te geven, in een woord om ons blad onder alle oogpunten nuttiger en aengenamer te maken.

Wy twyfelen geenszins of onze lezers zullen ons dankbaer zyn voor de aenzienlyke opofferingen welke wy ons opleggen zonder de minste verhooging van den inschryvings prys. De katholyke lezers zullen onze onderneming ondersteunen, zy zullen ons blad zoeken te verspreiden omdat zy het groot belang der katholyke drukpers in de tegenwoordige omstandigheden begrypen. Men behoeft inderdaed slechts de strekkingen der ongodsdienstige drukpers gade te slaen om te begrypen dat er eene uitgestrekte zamenzweering tegen kerk en priester, tegen religie en goede zeden bestaet. Het is niet genoeg de schandalen te betreuren welke de zoo gezegde liberale dagbladen dagelyks aen hunne lezers opdienen, het is de pligt van elk weldenkend man die schandschriften te bevechten, de goede drukpers te verspreiden en den grond der katholyke provincie Limburg te zuiveren van de zedeverpestende schriften die dezelve onteeren.

De katholyke gezindheid onzer provincie heeft ons genoeg blyken gegeven van verkleefdheid aen de godsdienstige en vaderlandsche grondbeginsels welke de *Postryder* verdedigt om ons toe te laten op hare krachtdadige medewerking te tellen.

In het rapport over het budget van openbare werken, heeft de centale sektie eene vraeg aen het gouvernement gerigt, welke niet zonder belang is: wanneer, vroeg zy, kan het gouvernement al de hoofdplaetsen der kantons aen het telegrafische net verbinden?

Het gouvernement heeft er op geantwoord dat de verbinding niet alleen eene kwestie van geld, maer ook van tyd is; maer dat naer gelang van omstandigheden, die verbinding allengskens zal voltooid worden.

Het volledig getal kantons hoofdplaetsen in Belgie beloopt tot 192 en van deze zyn er reeds 117 welke telegrafen bezitten; zoo dat er maer 75 meer overblyven die niet door den telegrafischen draed verbonden zyn.

Doch men merke wel op, dat van deze 75, 43 zyn die een postbureel bezitten, hetgeen de verbinding des te gemakkelyker maken zal en zonder dat er groote onkosten voor de inrigting zal uit voortkomen. Andere lokaliteiten zullen den telegraef bekomen, naer mate het spoorwegnet in ontwerp of in aenleg zal voltooid worden.

De draden en telegrafische toestellen, welke nu voor de byzondere dienst van deze yzeren wegen gebruikt en door hun persooneel bediend worden, zullen echter voor den oogenblik, ten dienste van de burgery worden gesteld, in alle geval zal het ministerie binnen kort een krediet aenvragen om het getal bureelen te vergrooten.

Wanneer zal dit ontwerp teenemael volledig zyn? Dit is zoo als wy hooger zegden, moeijelyk te bepalen.

Het krediet door de wet van 6 augustus 1862 verleend, was bestemd, om in dry jaren, 84 nieuwe bureelen te openen.

Nauwelyks zyn er twee jaren verloopen en 95 lokaliteiten zyn aen het net verbonden geworden.

Het antwoord doet opmerken dat op 224 gemeentens die, sedert 1863, den telegraef hebben bezeten, er 156 zyn, die gedurende dat jaer minder dan 500 telegrammen verzonden hebben: Dat is nog geen telegram per dag. Onverschillig. De telegraef moet volgens ons bereikbaer zyn voor iedereen, en zoodanig laeg in prys worden, dat het om zoo te zeggen niets meer is dan een briefport.

De beurzenstroopery, de aenslagen op de kerkhoven, het projekt van wet op kerkfabrieken, alle die gedurende tergingen tegen de innigste gevoelens der katholieken, beginnen de gemoederen meer en meer op te hitsen. Dit schynt de koning te begrypen, want, in eenen brief door zynen intendent den Vicomte de Conway aen den Eerw. heer Deken van Brussel toegezonden, stuert hy eenen welverdienden lof en eene krachtige aenmoediging toe aen die zelve geestelykheid, welke door de lakeijen van het ministerie zoo dikwyls en zoo lafhartig aengerand wordt.

Ziet hier de vertaling van dien brief Wy roepen er de aendacht van vrienden en vyanden op in:

Brussel, 30 november 1864.

Mynheer de Deken,

De koning, die alle edele ondernemingen der liefdadigheid toejuigt, heeft met groot genoegen de opregting gezien der associatie van St Barbara, wiens doel bestaet in de ondersteunig der ieverige poogingen van de geestelykheid om bystand aen de noodwendige klassen te bezorgen gedurende de ziekte, en om, na hunne dood, aen hunnen lykdienst en aen hunne begrafenis een godsdienstig karakter te geven. De evangelische liefdadigheid in die rigting verlevendigen, is op eene weerdige wyze antwoorden aen die uitzinnige menschen die, onder voorwendsel van beschaving en vooruitgang, de samenleving buiten het spoor door het christendom afgebakend, zouden willen stooten, met de zekere uitslag van dezelve in de barbaerschheid te zien terug vallen.

Zyne Majesteit, willende eene regtstreeksche aenmoediging geven aen het werk, belast my, Mynheer de Deken, eene som van duizend franken ter uwer beschikking te stellen en ik heb de eer u dezelve met dezen brief te doen geworden.

Ontvang, Mynheer de Deken, de nieuwe verzekeringen myner verknogtste gevoelens.

De intendent der civiele lyst,

Vte DE CONWAY.

De ministerieele bladen zyn geweldig boos over den brief van M. de Conway aen den deken van St. Gudula geschreven, en waerin de Koning de *libre penseurs* als « zinnelooze menschen » aen den pael zet. De *Journal de Liége* wil dien brief als het persoonlyk gedacht van M. de Conway doen doorgaen en niet als dat van den Koning, ten einde alzoo te verbergen dat er geen akkoord heerscht tusschen den Koning en de ministers. Wat reden geeft men op, om dit denkbeeld te regtveerdigen? Geene. Wy integendeel houden dien brief als geschreven op last van den Koning, tot dat deze of gene daed van Z. M bewyzen zal, dat M. de Conway zyne magt is te buiten gegaen.

Een plegtig *Te Deum* zal toekomenden vrydag, om 11 uren, in O. L. V. kerk gezongen worden ter gelegenheid van den verjaerdag der geboorte van den koning.

— Een koninglyk besluit van den 7 december verleent de volgende subsidien:

4000 fr. aen het kerkfabryk van Limacken voor de heropbouwing der kerk.

4000 fr. aen het kerkfabryk van Pael voor de opbouwing der kerk.

— Men schryft uit St-Truiden:

Het vertrek van den Eerw. heer Coenegrachts, pastoor van St-Marten, als aelmoesenier der Belgische soldaten in Mexiko, verwekt een algemeen betreur. En zulks is met meer dan regtvaerdig, tegenover het groote goed dat de Eerw. heer in St-Truiden gedaen heeft. Gansch de paroche heeft samengewerkt en heeft aen den vertrekkenden herder een zilveren kelk en een H olie-valje, uit erkentenis voor de bewezene diensten opgedragen. Onder het uitreiken dier giften heeft de heer Oscar Coemans, notaris, vergezeld door een afgezantschap der paroche, den heere Coenegrachts hulde bewezen en den innigen dank uitgedrukt in den naem der parochie, voor al het goede dat de yverige herder gedaen heeft te St-Marten. Daerna zyn de leden-bestuerders van het aertsbroederschap der Zielen, met den heer Vannerbeek, rentmeester, aen het hoofd, afscheid komen nemen van hunnen bestierder en hebben hem uit erkentenis eenen schoonen brevier overhandigd, terwyl de heer rentmeester van het broederschap hem in warme en welgevoelde woorden bedankte en geluk wenschte voor al het goede hy aen kerk en aen het broederschap bewezen had.

De gedachtenis van zulken priester blyft in zegening. Gansch de stad verliest eenen vriend en weldoener. Mogen wy hem nog eens wederzien! Ons geschokt gemoed belet ons vandaeg er meer van te zeggen....

— Het senaet is zamengeroepen voor maendag 19 december.

— Maendag is er een groot ongeluk gebeurd op den yzeren weg van Aken op Maestricht.

Eene lokomotief komende uit Maestricht op Aken moest te Simpelveld stil houden om een konvooi van kolen te laten door ryden. Na het vertrek van dit konvooi, reed de lokomotief achter na met te groote snelheid; zy haelde het konvooi in en liep er met geweld op. Zeven wagons werden gansch verbryzeld en de lokomotief sterk beschadigd. De weg was overdekt met stukken en brokken. Tot overmaet van ongeluk, een wachter heeft er by het leven verloren.

— De Koning wordt binnen eenige dagen op zyn landgoed in de Ardennen verwacht, alwaer hy tot kersmis zal verblyven. Z. M. zal vergezeld zyn door den graef van Vlaenderen, welke met zynen vader aen verscheidige jagtpartyen zal deelnemen.

— Eene briefwisseling meldt, dat zekere L., kassier by het het bestuer der drukpers in het ministerie van binnenlandsche zaken gevlugt is, eene som van 120,000 meenemende.

— Men schryft uit Diest, 10 december:

Gisteren avond is er te Diest een groot ongeluk gebeurd. Een soldaet van ons garnizoen trad, tegen den avond, in de herberg van M. De Mulder en vroeg eene druppel. Ter zelfder tyd legde hy een revolver op den toog. M. De Mulder nam het wapen in de hand, en eensklaps brandt er het schot los. De Mulder was getroffen! Men snelt ter hulp, en men ondervindt dat zware loodkorrels langs de kack in het hoofd zyn geschoten. De geneesheeren hebben den lyder de vereischte zorgen verleend en bevolen hem de H. Sakramenten te doen toedienen. Heden morgen was hy aen de beterhand en men verhoopt hem te redden.

— De gemeente sekretarissen zullen met genoegen vernemen, dat verscheidene volksvertegenwoordigers, bezield met den wil om te laten regt wedervaren aen hunne regtveerdige reklamen, dezer dagen onderzocht hebben door welke middelen men dit doel zou kunnen bereiken, in het dubbel belang dier ambtenaren en van de openbare dienst. Men zal waerschynlyk de financiele tusschenkomst van den Staet en de provincie aennemen, in gevolge den wensch door het komiteit der gemeentesekretarissen uitgedrukt.

— President Lincoln, geboren in 1808, was in 1830 landbouwer in 1831 was hy kolonel van het leger, in 1832 tot 1836 landmeter, in 1837 advokaet, in 1846 lid der Kamer en in 1860 wierd hy president gekozen der Vereenigde-Staten van Amerika. Thans herkozen, blyft hy president tot den 3 meert 1868.

— « Hebt gy oort mejufvrouw A. gezien? » — « Neen! » — Wel hoe weet gy dan dat ze schoon is? » — « Omdat de vrouwen haer altyd over den hekel halen. »

— Een jonge dame, die met een land-edelman gehuwd was, bezocht eindelyk ook eens den stal, waerin twee koeijen stonden. « Zeg eens, Mie, vroeg zy aen de meid, die haer vergezelde, van welke dezer twee koeijen komt nu eigenlyk de botermelk. »

Politieke verrekyker.

Het italiaensch Senaet heeft in zyne laetste zitting de verschillende projekten gestemd die betrekking hebben tot de overvoering van de hoofdstad van Turyn naer Florencie. Deze wetten die reeds vroeger door de Kamer der gedeputeerden aengenomen waren hebben voor doel om de stad Turyn schadeloos te stellen van het verlies dat zy doet door de verplaetsing der hoofdplaets. Men denkt dat de installatie van het hof, van de ministers en de Kamers reeds voor de maend february zal geschieden.

De oneenigheid welke tusschen Pruissen en Oostenryk ontstaen was opzichtens de kwestie der hertogdommen schynt zich vreedzaem te zullen vereffenen.